

תת"ע 2649/06/15 - מדינת ישראל נגד ל א

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 2649-06-15 מדינת ישראל נ' א ל

פ"ל 2205-10-15 מדינת ישראל נ' א

תת"ע 5406-07-15 מדינת ישראל נ' א ל

תת"ע 3110-06-15 מדינת ישראל נ' א ל

בפני כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ל א

הנאשם

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הודה והורשע, בארבעה כתבי אישום המייחסים לו נהיגה בקלות ראש מיום 8.5.15, נהיגה בפסילה, נהיגה תחת השפעת סמים ונהיגה ברכב ללא ביטוח מיום 5.6.15, ושתי עבירות של הסעת שלושה נוסעים ללא מלווה בהיותו נהג צעיר שטרם מלאו לו 21 מיום 5.6.15 ומיום 10.6.15 בניגוד לסעיפים 2א12, 26(2), 62(2) ו-67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961, ולסעיף 2 לפקודת הביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

הנאשם בן 20 ללא עבר תעבורתי או פלילי קודם. במועד ביצוע העבירות טרם מלאו לנאשם 18 שנים.

תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם צו של"ץ במסגרת עיריית מעלה אדומים בתפקיד עבודות אחזקה, שליחויות וסיוע לצוות בהיקף של 180 שעות.

שירות המבחן התרשם כי העבירות המיוחסות לנאשם אותן ביצע בסמיכות זמנים משקפות תקופה ספציפית קשה בחייו שהינה תולדה של אובדן משפחתי כתוצאה ממנה החל לצרוך סמים ואלכוהול.

הנאשם החל לעבוד עם אביו דבר שאפשר לו להיחלץ מהתנהלותו הבעייתית ולבסוף התגייס לשירות ביחידה קרבית. השירות הצבאי מהווה עבור הנאשם מטרה חיובית המשפרת את תפקודו.

לנאשם מסגרת משפחתית נורמטיבית ותקינה וכל הבדיקות שביצע לגילוי שרידי סם נמצאו נקיות.

על אף שעדיין קיימות אצל הנאשם תחושות כעס ותסכול מסוים מחוויות שעבר וטרם עובדו באופן מלא הוא לוקח אחריות מלאה על מעשיו ומצטער עליהם.

במכתב שמסר לשירות המבחן מבקש מפקד היחידה בה משרת הנאשם כי יינתן לו עונש שיאפשר לו לסיים הכשרתו כלוחם ללא פגיעה בשירותו הצבאי. לדבריו הנאשם עבר שינוי מהותי והוא לוחם מוביל בפלוגה, איכותי ואכפתי .

טיעונים לעונש

המאשימה בקשה להשית על הנאשם מאסר בפועל ופסילה ממושכת לצד יתר המרכיבים.

לטענתה מתחם הענישה כולל רכיב של מאסר וממילא לא ברור כיצד יוכל הנאשם שהינו חייל בשירות קרבי לבצע של"צ.

לטענתה חומרת העבירות נובעת, בין היתר, מכך שהנאשם הינו נהג חדש.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בהיותו קטין ויש לנהוג במקרה כבית משפט לנוער ולתת משקל ראוי לשיקומו.

לטענתו מאז ביצוע העבירות שינה הנאשם את דרכיו לחלוטין והוא אף מועמד לקידום ביחידה הקרבית בה הוא משרת.

לטענתו יש להתחשב בכך שהנאשם הודה בתחילת ההליך וחסך זמן שיפוטי ובכך שמדובר בעבירה של נהיגה תחת השפעה אלכוהול ולא בעבירה של נהיגה בשכרות.

ב"כ הנאשם ביקש כי תושת על הנאשם תקופת פסילה מינימאלית כדי שיוכל להוציא רישיון צבאי . לטענתו הצבא הביע נכונות לאפשר לנאשם לבצע את צו השל"צ.

ב"כ הנאשם הפנה לתת"ע (י-ם) 4691-09-15 בו התקבלה המלצת שירות המבחן להאריך תנאי לנאשם שהוא חייל קרבי.

הנאשם העיד והביע צער על ביצוע העבירות שבוצעו לטענתו בתקופה לא קלה בחייו.

לדבריו מאז ביצוע העבירות חלפו שנתיים הוא התגייס לצבא ולמד לקחת אחריות. הנאשם ביקש כי לא יפגע שירותו הצבאי.

במכתב ממ"פ היחידה שהוגש לבית המשפט עולה כי הנאשם הינו חייל המגלה אחריות ורצינות בתפקודו היומיומי. המ"פ ביקש להתחשב בנאשם כדי לתת לו מוטיבציה ותנאים להצליח למרות מעשיו בעבר.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

הנאשם הודע והורשע בארבעה כתבי אישום, כאשר אחד מהם כולל מספר עבירות שבוצעו באירוע אחד של נהיגה בפסילה, נהיגה תחת השפעת סמים ונהיגה ברכב ללא ביטוח תקף.

מדובר בעבירות שהן מהחמורות שבעבירות התעבורה שבהצטרפותן יחד מהוות סיכון חמור ופגיעה בשלום הציבור.

מקובל ליצור מתחם ענישה אחד במקרה בו חברו עבירות לאירוע אחד שכן חומרתן של העבירות עולה בהצטרפותן יחד.

בעפ"ג (י-ם) 10251-11-14 **רוידי נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 31.5.15) נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה ללא רשיון מעולם, נהיגה ברשלנות, נהיגה בשכרות ונהיגה ללא ביטוח על הנאשם נגזרו 5 חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס בסך 1000 ₪, פסילה של 36 חודשים ו-3 חודשי מאסר על תנאי ל-3 שנים. בערעור הומתק העונש ל-45 ימי מאסר בפועל ול-30 חודשי פסילה בלבד וזאת בהתחשב בכך שמדובר היה בנאשם צעיר ללא עבר, משלא הוכח שסיכון בנהיגתו מאן דהוא ובהתחשב ברמת השכרות הנמוכה.

בעפ"ת (חי') 28115-01-13 **חבשה נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 18.2.13), נדחה ערעור על פסק הדין במסגרתו הורשע נאשם בעבירות של נהיגה בשכרות כשנמדדו בגופו 850 מק"ג אלכוהול בליטר אויר נשוף, נהיגה כשתוקף רשיון נהיגתו פקע משנת 1999 וללא ביטוח. לנאשם עבר תעבורתי לא מכביד הכולל נהיגה בפסילה 10 שנים קודם ואינו כלל נהיגה בשכרות. על הנאשם הושתו 10 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופסילה למשך 4 שנים.

בעפ"ת 15608-07-13 **נהרי נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 3.11.13) נדחה ערעור על עונש של מאסר בפועל ל-18 חודשים שהוטל על נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה בשכרות כשנמדדו בנשיפתו 345 מק"ג אלכוהול בליטר אויר נשוף, נהיגה בפסילה, נהיגה ללא רשיון נהיגה תקף, נהיגה ללא רשיון רכב תקף וללא פוליסת ביטוח. לנאשם עבר מכביד בעבירות של נהיגה בפסילה ללא הרשעה בנהיגה בשכרות. על פי נסיבות המקרה נהג הנאשם בפסילה 23 ימים בלבד לאחר שהושתה עליו בבית משפט. על הנאשם הושתו 8 חודשי מאסר תוך הפעלת המאסרים המותנים שעמדו לחובתו בחופף, 8 חודשי מאסר על תנאי ו-24 חודשי פסילה.

מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל בעבודות שירות עובר למאסר בפועל לתקופה של למעלה משנה בנסיבות חמורות וכאשר הנאשם רצידיביסט, פסילה ארוכה בפועל, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות כספית.

מיקומו של הנאשם במתחם יקבע בהתאם לעבר התעבורתי של הנאשם נסיבות ביצוע העבירה ונסיבות מקלות אחרות.

הקלה בעונש בדרך של ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות נתנו במקרים בהם ניתן משקל להיבט השיקומי והוכח כי הנאשם עובר תהליך שיקומי משמעותי.

בעפ"ת 36185-09-14 **מדינת ישראל נ ג דברג**, לא פורסם (מיום 14.1.15) נדון ערעור של שני הצדדים על גזר דין שהושת על נאשם שהורשע בשתי עבירות של נהיגה בשכרות ועבירה של נהיגה בפסילה ונדון ל-4 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 59 חודשים, מאסר מותנה ופסילה מותנית. בית המשפט קבל את ערעור המדינה והאריך תקופת המאסר ל-6 חודשים אך קבע כי הם ירוצו בדרך של עבודות שירות, זאת בעיקר בשל הליך הגמילה מסמים וולונטרי שעבר הנאשם והרצון שלא לגדוע אותו.

בעפ"ת 54130-05-15 **טרבלסי נ' מדינת ישראל**, לא פורסם (מיום 22.11.15) הורשע נאשם בשתי עבירות של נהיגה בשכרות ובעבירה של נהיגה בפסילה. בקציר האומר ייאמר כי שם נדון קושי נוסף של פיצול תיקים ואולם במכלול הוטלו על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל שהומתקו על ידי ערכאת הערעור ל-5 חודשי מאסר בעבודות שירות משום שהוכח מהפך שיקומי שעבר המערער שעלול היה להיגדע עקב שליחתו למאסר אחורי סורג ובריה.

בתת"ע (פ"ת) 5206-06 מדינת ישראל נ' יוהנס, לא פורסם (מיום 20.7.16) הורשע נאשם בגרימת תאונת דרכים בעבירות של נהיגה בשכרות, נהיגה בפסילה, אי ציות להוראת שוטר, הפרעה וסיכון לתנועה. לנאשם שתי עבירות קודמות של נהיגה בשכרות. בית המשפט התחשב בהליך השיקומי שעבר הנאשם מאז ביצוע העבירה את גמילתו מאלכוהול ושמירתו על ניקיון בסיוע שירות המבחן והטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד פסילה למשך 5 שנים, תקופת מבחן, מאסר על תנאי והתחייבות.

דהיינו במקרים בהם השתלבו יחד עבירות תעבורה חמורות של נהיגה בשכרות ונהיגה בפסילה וזאת כשיש עבר קודם לפחות באחת מן העבירות ובעיקר בעבירה של נהיגה בשכרות העונש ההולם הוא מאסר בפועל. בתי המשפט נוטים לאפשר ריצוי המאסר בעבודות שירות אם יש בריצוי המאסר כדי לפגוע בהליך שיקומי משמעותי של גמילה מסמים או מאלכוהול שעובר הנאשם.

המקרה דנן מקל יותר היות ולנאשם אין עבר קודם והוא בצע את העבירות בהיותו קטין בתקופה קצרה. כמו כן לא הורשע הנאשם בנהיגה בשכרות אלא בנהיגה תחת השפעה. יש לציין כי העובדה שהעבירות בוצעו בהיות הנאשם קטין כשלעצמה היא נסיבה מקילה המצדיקה הקלה בעונש ומתן הזדמנות לשיקום [ראו אף גם במקרה בו תסקיר שירות המבחן היה שלילי תת"ע (ת"א) 2546-10-14 **מדינת ישראל נ' בן חיון**, לא פורסם (מיום 29.6.15)]

לא מצאתי למקם את הנאשם ברף הגבוה של מתחם הענישה לנוכח העדר עבר תעבורתי קודם ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירה

הענישה היא לעולם אינדיווידואלית, ואף לאחר תיקון 113 לחוק העונשין שומה על בית המשפט להניח לצד מתחם הענישה המקובל את המקרה האינדיווידואלי שבפניו ולשקול מה יהיה העונש המתאים ואיזה שיקול הינו המרכזי וזאת בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו ונסיבות ביצוע העבירה.

בהתאם לכך סבורני כי בנסיבות מקרה זה גובר השיקול השיקומי על יתר השיקולים. בסופו של יום המטרה היא כי הנאשם לא ישוב לבצע עבירות.

לאור העובדה שהנאשם עלה על דרך הישר ושינה אורחות חייו ולנוכח הנסיבות הייחודיות שפורטו בהרחבה על ידי שירות המבחן סבורה אני כי מדובר בנאשם שיש לתמוך בו שלא ייפול שנית לעולם העבריינות.

בנסיבות אלה מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן. הגעתי למסקנה כי צו של"צ בפיקוח שירות המבחן, מאסר על תנאי ופסילה יהוו גורם מרתיע עבורו.

יפים לכאן דברי כב' השופט מנחם אלון ז"ל בע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170, עמ' 174-176:

"כידוע, אחד השיקולים החשובים בשיקולי הענישה הוא מהותה של העבירה וחומרתה; שיקול זה קשור, בדרך כלל, בקשר הדוק עם שיקול ההרתעה, למען ישמעו וייראו. לשני שיקולים אלה מיתוסף שיקול נוסף, והוא - קיום מדיניות אחידה, ככל האפשר, שתשמש כקו מנחה וכמורה דרך בעולמה של ענישה. ושיקול אחרון זה יפה הוא במיוחד לפסיקתו של בית המשפט העליון, שהמחוקק הפקידו על קביעת מדיניות זו. בנוסף לכל השיקולים האמורים, קיים ועומד השיקול החשוב והמהותי של תיקונו של הנאשם ושיקומו, ובהתקיים, במקרה מסוים, נסיבות מיוחדות ונכונות, ייתכן ששיקול אחרון זה יגבר על השיקולים האמורים האחרים ויקבע, באותו מקרה מסוים, את מידת העונש וצורתו. "ענישתנו היא ענישה אינדיווידואלית של כל עבריין 'באשר הוא שם'" (ע"פ 291/81 [1], בעמ' 442). זאת תורת הגישה האינדיווידואלית בתורת הענישה, המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו שלהענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים ל"הקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך תשמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך."

לחומרא הבאתי בחשבון את מספר המקרים בהם נתפס מבצע עבירות, את חומרת העבירות ואת העובדה כי בצע אותן בהיותו נהג חדש.

לקולא התחשבתי בכך שהנאשם הודה במהירות והתחרט על מעשיו, בנסיבות חייו, בגילו הצעיר בהעדר עבר תעבורתי או פלילי, בתהליך השיקום שעבר ובעובדה שמאז ביצוע העבירות לא הורשע בעבירות נוספות.

משכך אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

1. תשלום קנס בסך 1,000 ₪, אשר ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, החל מיום 17.9.2017.
2. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 11 חודשים אשר יחושבו מיום 25.12.16.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

עמוד 5

3. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים על עבירות של נהיגה בשכרות תחת השפעת אלכוהול/סמים ונהיגה בפסילה.

4. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 3 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, על עבירות של נהיגה בשכרות, נהיגה תחת השפעת אלכוהול ונהיגה בזמן פסילה.

5. הנאשם יחתום היום על התחייבות על סך של 6,000 ₪, לפיה לא יעבור על עבירות של נהיגה בפסילה, נהיגה בשכרות או נהיגה תחת השפעת אלכוהול וזאת למשך שלוש שנים מהיום. לא יחתום ייאסר לתקופה של 10 ימים.

6. הנאשם יבצע 250 שעות שירות לתועלת הציבור במסגרת עיריית מעלה אדומים. הנאשם יחל ביצוע העבודות לא יאוחר מתוך 60 ימים מהיום.

השירות יוכל לשנות את מקום ביצוע העבודות ללא צורך בהחלטה שיפוטית.

היה והנאשם לא יבצע את השעות במלואן, כי אז ייגזר עונשו מחדש.

המזכירות תשלח העתק הכרעת דין וגזר הדין לשרות המבחן.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ב תמוז תשע"ז, 16 יולי 2017, בנוכחות הצדדים.